

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації «Механізм управління корпоративною соціальною відповідальністю підприємства в контексті сталого розвитку» здобувача ступеня доктора філософії з галузі знань 07 Управління та адміністрування за спеціальністю 073 Менеджмент Єрмакова Максима Анатолійовича

1. Актуальність теми дисертації.

Актуальність теми дисертаційної роботи зумовлена сучасними трансформаційними процесами в економіці, посиленням глобалізаційних викликів та зростанням ролі принципів сталого розвитку у формуванні стратегій діяльності підприємств. У сучасних умовах корпоративна соціальна відповідальність (КСВ) розглядається не лише як елемент іміджевої політики компаній, а як важливий інструмент забезпечення довгострокової конкурентоспроможності, економічної стійкості та соціальної стабільності бізнесу.

Для українських підприємств проблема формування та впровадження ефективного механізму управління корпоративною соціальною відповідальністю набуває особливої значущості в умовах євроінтеграційних процесів, адаптації до міжнародних стандартів ведення бізнесу, підвищених вимог з боку стейкхолдерів та необхідності відновлення економіки на засадах сталого розвитку. Недостатня системність упровадження КСВ, фрагментарність відповідних управлінських рішень, а також обмежене використання інструментів оцінювання соціально-економічних ефектів КСВ зумовлюють потребу у науковому обґрунтуванні цілісного механізму управління корпоративною соціальною відповідальністю підприємства.

Попри значну кількість наукових досліджень, присвячених проблематиці корпоративної соціальної відповідальності, залишаються недостатньо розробленими питання інтеграції КСВ у систему стратегічного управління підприємством з урахуванням цілей сталого розвитку, а також адаптації відповідних механізмів до умов національної економіки. У цьому контексті дослідження на тему «Механізм управління корпоративною соціальною відповідальністю підприємства в контексті сталого розвитку», спрямоване на обґрунтування механізму управління корпоративною соціальною відповідальністю підприємства в контексті сталого розвитку, є своєчасним, актуальним і таким, що має важливе теоретичне та практичне значення.

Тему дисертаційної роботи «Механізм управління корпоративною соціальною відповідальністю підприємства» затверджено на засіданні Вченої ради ЗВО «МНТУ» (протокол № 06/2122 від “19” травня 2022 року) та перезатверджено у редакції «Механізм управління корпоративною соціальною відповідальністю підприємства в контексті сталого розвитку» на засіданні Вченої ради ЗВО «МНТУ» (протокол № 10/2425 від “05” червня

2025 року).

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри.

Основні положення, висновки та рекомендації, отримані у дисертації, використані при виконанні таких науково-дослідних робіт, що виконуються у Закладі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»: «Підвищення ефективності управлінської структури економічних систем на різних рівнях функціонування» (державний реєстраційний номер НДР 0118U001589), де автором розроблено систему оцінювання рівня корпоративної соціальної відповідальності сільськогосподарського підприємства; «Стратегічне управління підприємствами на засадах концепції сталого розвитку» (державний реєстраційний номер НДР 0125U001865), де автором розроблено механізм управління корпоративною соціальною відповідальністю підприємства у контексті сталого розвитку (довідка № 02/0157-Б від 09.09.2025 р.).

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів.

Дисертаційну роботу виконано здобувачем самостійно. Основні теоретичні положення та розробки, які характеризують наукову новизну дослідження, теоретичну і практичну значимість результатів, одержані дисертантом особисто. Результати досліджень, які наведені у дисертаційній роботі та опубліковані у наукових статтях, належать автору і є його науковим доробком. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором висновків і рекомендацій.

Одержані результати є достовірними та обґрунтованими, що зумовлено використанням дисертантом сучасних методів досліджень, опрацюванням значної кількості наукових праць за обраним напрямом, аналізуванням великого масиву офіційних статистичних даних. Основні результати виконаного дослідження апробовано у вигляді доповідей на науково-практичних конференціях та перевірено під час рецензування публікацій у фахових виданнях, в тому числі у закордонних наукових виданнях.

5. Наукова новизна отриманих результатів

У дисертації удосконалено:

- механізм управління корпоративною соціальною відповідальністю підприємства в контексті сталого розвитку;
- методичний підхід до оцінювання пріоритетності напрямів корпоративної соціальної відповідальності сільськогосподарського підприємства;
- систему оцінювання рівня розвитку корпоративної соціальної відповідальності підприємства на основі розрахунку інтегрального показника (із застосуванням функції бажаності Харрінгтона);

У дисертації дістали подальшого розвитку;

- понятійно-категорійний апарат дослідження, зокрема визначено, що

концепція сталого розвитку відображає необхідність збереження балансу між економічним зростанням, соціальним добробутом і екологічною безпекою, досягнення якого можливо лише за умови формування нової системи цінностей шляхом послідовної синхронізації «соціально відповідального мислення», «соціально відповідальної поведінки», «соціально відповідальної культури», «соціально відповідальної діяльності» для забезпечення цінності для усіх стейкхолдерів;

- науковий підхід до збору та оцінювання емпіричної інформації щодо корпоративної соціальної відповідальності підприємств;
- класифікацію чинників формування та розвитку корпоративної соціальної відповідальності підприємства шляхом виокремлення класифікаційної ознаки за типом середовища впливу;
- інструментарій оцінювання чинників впливу на формування та розвиток корпоративної соціальної відповідальності підприємств.

6. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації:

Статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у наукометричних базах WoS або Scopus:

1. Formation of the management mechanism of the corporate social responsibility of the enterprise / Karpenko O., Krylov D., Boniar S., Shepelenko S., Yermakov M. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2024. Vol. 46, № 1. P. 85–92. <https://doi.org/10.15544/mts.2024.09> (публікація в іноземному періодичному індексованому в WoS виданні) (0,71 друк. арк.). Особистий внесок здобувача: обґрунтовано принципи формування механізму управління корпоративною соціальною відповідальністю підприємства в умовах сталого розвитку (0,14 друк. арк.).

Статті у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України:

2. Єрмаков М. А., Карпенко О. О. Корпоративна соціальна відповідальність підприємств в Україні. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету* : зб. наук. пр. 2023. № 7–8. С. 98–105. DOI : <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2023-7-8-308-309-98-105> (публікація в науковому фаховому виданні України категорії «Б») (0,59 друк. арк.). Особистий внесок здобувача: визначено найпоширеніші практики, спонукаючі мотиви та перешкоди впровадження корпоративної соціальної відповідальності на підприємствах України, зокрема під час війни (0,29 друк. арк.).

3. Худoley В. Ю., Карпенко О. О., Кухтик С. В., Єрмаков М. А. Економічні виміри зеленої трансформації та карбонізації: виклики і можливості. *Economic Synergy*. 2023. Вип. 3(9). С. 25–37. DOI : <https://doi.org/10.53920/ES-2023-3-2> (публікація в науковому фаховому виданні України категорії «Б») (0,67 друк. арк.). Особистий внесок здобувача: розроблено актуальний спектр ініціатив, які сприяють соціальному,

економічному та екологічному благополуччю без шкоди майбутнім поколінням та довкіллю, зокрема обґрунтовано необхідність глобального співробітництва та прийняття соціальної відповідальності як ключових факторів для успішного впровадження зелених ініціатив та досягнення сталого розвитку (0,17 друк. арк.).

4. Єрмаков М. А., Карпенко І. О. Механізм активізації соціально відповідальної діяльності підприємств в Україні. *Бізнес Інформ*. 2024. № 4. С. 290–299. DOI : <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-4-290-299> (публікація в науковому фаховому виданні України категорії «Б») (0,64 друк. арк.). Особистий внесок здобувача: розроблено механізм активізації соціально відповідальної діяльності підприємства в Україні (0,32 друк. арк.).

5. Yermakov M. Analysis of global experience in implementing the principles of socially responsible activity. *Economic Synergy*. 2025. Вип. 1(15). С. 200–211. DOI : <https://doi.org/10.53920/ES-2025-1-15> (публікація в науковому фаховому виданні України категорії «Б») (0,65 друк. арк.).

6. Yermakov M. Systematisation of factors of social responsibility formation. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки*. 2025. Т. 342, № 3(1). С. 156–160. DOI : [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-342-3\(1\)-23](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-342-3(1)-23) (публікація в науковому фаховому виданні України категорії «Б») (0,5 друк. арк.).

7. Єрмаков М., Карпенко О., Паливода О. Формування напрямів корпоративної соціальної відповідальності сільськогосподарського підприємства. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2025. № 2(42). С. 238–249. DOI : [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2025-1\(41\)-238-249](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2025-1(41)-238-249) (публікація в науковому фаховому виданні України категорії «Б») (0,67 друк. арк.). Особистий внесок здобувача: здійснено класифікацію стейкхолдерів, розроблено карту стейкхолдерів, систематизовано очікування ключових груп стейкхолдерів, виявлено шість груп потенційних напрямів корпоративної соціальної відповідальності сільськогосподарського підприємства (0,22 друк. арк.).

8. Yermakov M., Palyvoda O. Directions for Implementing Corporate Social Responsibility in Ukrainian Enterprises. *Економіка та суспільство : електр. журн*. 2025. № 76. DOI : <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-76-83> (0,84 друк. арк.). (публікація в науковому фаховому виданні України категорії «Б»). Особистий внесок здобувача: розроблено узагальнену авторську бальну оцінку рівня системності, прозорості та масштабності розвитку напрямів КСВ досліджуваних компаній за видами економічної діяльності (0,42 друк. арк.).

9. Yermakov M. Methodological approach to assessing the level of socially responsible activity of an agricultural enterprise. *Агросвіт*. 2025. № 17. С. 109–118. DOI : <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2025.17.109> (публікація в науковому фаховому виданні України категорії «Б») (0,9 друк. арк.).

Публікації за доповідями та матеріалами міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій:

10. Карпенко О. О., Єрмаков М. А. Корпоративна соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку підприємств України.

Інформаційні технології та цифрова економіка : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 05–06 трав. 2023 р.). Київ : ДУІТ, 2023. С. 224–225 (0,1 друк. арк.). Особистий внесок здобувача: систематизовано цінності сталого розвитку та корпоративної соціальної відповідальності (0,05 друк. арк.).

11. Єрмаков М. А. Розвиток соціальної відповідальності бізнесу в Україні. *Стійкість освіти і науки в умовах трансформації* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая» (м. Київ, 23–24 трав. 2023 р.). Київ, 2023. С. 505–508 (0,24 друк. арк.).

12. Єрмаков М., Карпенко І. Гендерна рівність як складова соціальної відповідальності підприємств в Україні. *Управління та адміністрування в умовах протидії гібридним загрозам національній безпеці* : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 22 лист. 2023 р.). Київ : ДУІТ, ХНУРЕ, МНТУ, 2023. С. 179–183 (0,21 друк. арк.). Особистий внесок здобувача: розглянуто ключові фактори добробуту в усьому світі та визначено, що сталий розвиток бізнес-організацій базується на принципах відповідального ведення бізнесу та інноваційного потенціалу (0,11 друк. арк.).

13. Єрмаков М., Поперечний М., Дорогой О. Фактори активізації соціально відповідальної діяльності підприємств в Україні. *Стійкість освіти і науки в умовах трансформації* : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая» (м. Київ, 21–22 трав. 2024 р.). Київ, 2024. С. 303–306. (0,25 друк. арк.). Особистий внесок здобувача: обґрунтовано фактори, які сприятимуть формуванню діяльності підприємств в Україні на принципах соціальної відповідальності в кризових умовах (0,08 друк. арк.).

14. Yermakov M. Activation of socially responsible activity of enterprises in Ukraine. *Актуальні проблеми фінансового права: виклики сьогодення та перспективи розвитку* : матеріали наук.-практ. конф. (м. Харків, 4 лист. 2024 р.) : до 220-річчя Нац. юрид. ун-ту ім. Ярослава Мудрого : електрон. наук. вид. / [редкол.: О. О. Дмитрик, К. В. Єфремова, К. О. Токарева, Н. А. Маринів] ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, каф. фінанс. права ; ЗВО «Міжнар. наук.-техн. ун-т ім. акад. Юрія Бугая», каф. права. Харків : Право, 2024. С. 175–178 (0,23 друк. арк.).

15. Yermakov M. The role of environmental goals in shaping sustainable finance and corporate responsibility policy in Ukraine. *Стійкість освіти і науки в умовах трансформації* : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая» (м. Київ, 21–22 трав. 2024 р.). Київ, 2025. С. 368–370 (0,26 друк. арк.).

16. Yermakov M. A. Methodological approach to determining priority areas of corporate social responsibility for agricultural enterprises. *Економіка, фінанси та управління в умовах сталого розвитку: інтеграція знань, практик і стратегій* : зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 18 серп. 2025 р.). Хмельницький : ЦФЕНД, 2025. С. 80–86 (0,25 друк. арк.).

17. Yermakov M. Corporate social responsibility in the system of sustainable development values. *Innovations and New Directions in Scientific Research:*

Proceedings of the 2nd International Scientific Conference (Manchester, United Kingdom, September 20, 2025). Lulu Press, Inc. 2025. P. 29–31 (0,19 друк. арк.).

18. Yermakov M. Social responsible business as a driver of sustainable development. *Стратегічний менеджмент агропродовольчої сфери в умовах глобалізації економіки: безпека, інновації, лідерство* : зб. тез доп. III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 23 верес. 2025 р.). Полтава, 2025. С. 110–113 (0,14 друк. арк.).

7. Практичне значення одержаних результатів полягає у розробці методичних та практичних рекомендацій, які можуть бути використані в управлінні підприємствами. Результати проведеного дослідження знайшли своє практичне застосування в діяльності ФГ «Журавушка» (довідка від 07.03.2025 р.) та ТОВ «Кернел-трейд» (акт впровадження від 23.09.2025).

Окремі науково-методичні положення та рекомендації використані в освітньому процесі Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая» (акт впровадження № 02/0157-А від 09.09.2025 р.).

8. Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення.

Дисертація за структурою, мовою та стилем викладення відповідає вимогам МОН України.

Дисертацію заслухано та обговорено на засіданні кафедри менеджменту, маркетингу та публічного адміністрування ЗВО «МНТУ» (протокол № 5 від 17 грудня 2025 року). У ході обговорення дисертації суттєвих зауважень, які стосуються суті роботи, не було висунуто.

Загальний висновок про відповідність роботи вимогам та підсумок по публікаціях.

На основі вищесказаного можна зробити такі висновки щодо поданої дисертаційної роботи:

1. За актуальністю теми, обсягом, достовірністю та рівнем апробації отриманих результатів, науковою новизною, обґрунтованістю висновків, практичною цінністю дисертаційна робота «Механізм управління корпоративною соціальною відповідальністю підприємства в контексті сталого розвитку» відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» та п. 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 із змінами від 21.03.2022 року № 341 та від 19.05.2023 року №502).

2. Дисертація відповідає спеціальності 073 «Менеджмент» (галузь

знань 07 Управління та адміністрування).

3. Наукові праці Єрмакова Максима Анатолійовича, опубліковані за результатами дисертаційної роботи, за кількістю та якістю відповідають п.п. 8–9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 із змінами від 21.03.2022 року № 341 та від 19.05.2023 року № 502).

4. Дисертація «Механізм управління корпоративною соціальною відповідальністю підприємства в контексті сталого розвитку» Єрмакова Максима Анатолійовича рекомендується для подання до розгляду та захисту у спеціалізованій вченій раді.

ГОЛОВУЮЧИЙ:

**Доктор економічних наук, доцент,
професор кафедри менеджменту,
маркетингу та публічного адміністрування**

Закладу вищої освіти

**«Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»**

Роман ЯКОВОЙ

Підпис Яковий Роман засвідчую:

Нач. від кадрів та архівної справи

Р. Яковий

29.12.2025